

آداب و اعمال عید مبعث

غسل کردن، روزه گرفتن، زیاد صلوات فرستادن، قرائت زیارت حضرت رسول(ص) و امیرالمؤمنین(ع) در کنار نمازی ۱۲ رکعتی و دعای مخصوص روز مبعث، توصیه شده‌ترین اعمال روز مبعث است.

غسل کردن، روزه گرفتن، زیاد صلوات فرستادن، قرائت زیارت حضرت رسول(ص) و امیرالمؤمنین(ع) در کنار نمازی ۱۲ رکعتی و دعای مخصوص روز مبعث، توصیه شده‌ترین اعمال روز مبعث است.

آداب و اعمال عید مبعث

به گزارش اینکنا، امروز مبعث است؛ روزی که محمد امین، امین وحی الهی نیز شد. برگزیده گشت تا انسان‌ها را به مقام برگزیدگی و اشرف مخلوقات بودن، بازگرداند. امروز عید است. هر فضیلتی که در دنیا، ولو به طور غیرمستقیم وجود دارد، ناشی از این روز بزرگ و اقامه مکارم اخلاق به وسیله پیغمبر عظیم الشان اسلام است.

برای این روز بزرگ، اعمالی شایسته مسلمانی از سوی بزرگان دین، توصیه شده تا با این اعمال هر آن و هر لحظه متذکر نعمت بزرگ پیامبر اسلام(ص) شویم.

غسل کردن، روزه گرفتن، زیاد صلوات فرستادن و زیارت حضرت رسول صلی الله علیه وآله و امیرالمؤمنین علیه السلام از بهترین اعمالی است که هر مسلمانی می‌تواند امروز انجام دهد.

امروز یکی از چهار روزی است که در طول سال برای روزه گرفتن امتیاز ویژه دارد و ثوابی برابر با روزه ۷۰ سال برای آن ذکر شده است.

شیخ طوسی در کتاب «مصباح» از ریان بن الصلت روایت کرده است که حضرت جواد علیه السلام زمانی که در بغداد بود روز نیمه و روز ۲۷ رجب را روزه گرفت و همه خدمتکاران آن حضرت نیز روزه گرفتند و به ما فرمان داد ۱۲ رکعت نماز بجا آوریم به این صورت که: در هر رکعت یک مرتبه «حمد» و «سوره [توحید]» خوانده و پس از پایان نماز، هر کدام از سوره‌های «حمد» و «توحید» و «قُلْ أُعُوذُ بِرَبِّ الْقَلْقَلِ» و «قُلْ أُعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را «چهار مرتبه» بخواند، آنگاه «چهار مرتبه» بگوید: لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ؛ معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ‌تر از هر چیزی است و منزه است خدا و خدا را سپاس و نیست جنبش و نیرویی جز به عنایت خدای برتر و بزرگ و چهار مرتبه بگوید: «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّيَ لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا؛ خدا، خدا، پروردگار من است، چیزی را برای او شریک نمی‌آورم و چهار مرتبه بگوید: لَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا؛ هیچ کس را برای پروردگارم شریک نسازم».

نماز ۱۲ رکعتی ویژه مبعث

شیخ طوسی از جناب ابوالقاسم حسین بن روح روایت کرده که در این روز دوازده رکعت نماز به جا می‌آوری در هر رکعت سوره «حمد» و سوره ای که آسان باشد می‌خوانی و پس از گفتن تشهد و سلام بین هر دو رکعت می‌گویی: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلَكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الدَّلِّ، وَكَبْرَهُ تَكْبِيرًا. يَا عَدِّي فِي مَدِّي، يَا صَاحِبِي فِي شِدِّي، يَا وَلِيِّي فِي نِعْمِي، يَا غِيَابِي فِي رَعِيَّتِي، يَا تَجَاحِي فِي حَاجَتِي، يَا حَافِظِي فِي غَيْبِي، يَا كَافِيِّي فِي وَحْدَتِي، يَا أُنْسِي فِي وَحْشَتِي، أَنْتَ السَّائِرُ عَوْرَتِي، فَلَكَ الْحَمْدُ، وَأَنْتَ الْمُقِيلُ عَثْرَتِي، فَلَكَ الْحَمْدُ، وَأَنْتَ الْمُنْعِشُ صَرْعَتِي، فَلَكَ الْحَمْدُ، صَلَّى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَأَلِ مُحَمَّدٍ وَأَسْتُرُ عَوْرَتِي، وَأَمِنَ رَوْعَتِي، وَأَقْلَبِي عَثْرَتِي، وَأَصْحَحَ عَن جُرْمِي، وَتَجَاوَزَ عَن سَيِّئَاتِي فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَّ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ؛ خدا را سپاس که فرزندی بر نگرفته و برایش در فرمانروایی شریکی و یآوری از روی خواری نبوده است و او را بزرگ شمار، ای توشه ام در همه عمر، ای هم نشینم در سختی‌ها، ای سرپرستم در نعمت، ای فریادرسم در رغبت، ای پیروزیم در حاجت، ای نگهدارم در غیبت، ای کفایتم در تنهایی، ای همدم در هراس، تو پوشاننده کاستی منی، تو را سپاس، تو نادیده گیرنده لغزش منی، تو را سپاس، تو بلندی بخش من در وقت افتادگی هستی، تو را سپاس، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و عیبم را بپوشان و هراسم را ایمنی بخش و لغزشم را نادیده گیر و از گناه چشم بپوش و از زشتی‌هایم درگذر و در زمره بهشتیان قرارم ده همراه با آن وعده صادقانه ای که به آن‌ها داده‌ای.

هنگامی که از نماز و دعا فارغ شدی، هر یک از سوره‌های «حمد» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ أُعُوذُ بِرَبِّ الْقَلْقَلِ» و «قُلْ أُعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» و «آیت الکرسی» را هفت مرتبه می‌خوانی و هفت بار می‌گویی: لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،

وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ؛ معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ تر است و پاک است خدا و جنبش و نیرویی جز به خدا نیست و هفت بار: اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا؛ خدا، خدا، پروردگار من است، چیزی را برای او شریک نمی آورم و هر دعایی که بخواهی می خوانی.

دعای روز مبعث

در کتاب «اقبال» و در بعضی نسخه های «مصباح» آمده که مستحب است در این روز این دعا را بخواند: يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ وَالْتِجَاؤِ، وَصَمَّنَ نَفْسَهُ الْعَفْوَ وَالْتِجَاؤَ، يَا مَنْ عَفَا وَتَجَاوَزَ عَفْوَ عَنِّي وَتَجَاوَزَ يَا كَرِيمُ. اللَّهُمَّ وَقَدْ أَكْدَى الطَّلِبُ، وَأَعْيَتِ الْحِيلَةُ وَالْمَدْهَبُ، وَدَرَسَتْ الْأَمَالُ، وَأَنْقَطَعَ الرَّجَاءُ إِلَّا مِنْكَ وَحَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ؛ ای آن که به عفو و گذشت فرمان داده و عفو و گذشت را بر عهده خویش ضمانت کرده است، ای آن که بخشید و درگذشت، مرا عفو کن و از من درگذر ای کریم. خدایا! طلب سخت شده و چاره جویی و راه یابی مرا به زحمت افکنده و آرزوها کهنه گشته و رشته امید جز از تو که یگانه ای و شریکی نداری بریده شده است.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَجِدُ سُبُلَ الْمَطَالِبِ إِلَيْكَ مُشْرَعَةً، وَمَنَاهِلَ الرَّجَاءِ لَدَيْكَ مُثْرَعَةً، وَأَبْوَابَ الدَّعَاءِ لِمَنْ دَعَاكَ مُفْتَحَةً، وَالْأَسْتِعَانَةَ لِمَنْ اسْتَعَانَ بِكَ مُبَاهَاةً، وَأَعْلَمُ أَنَّكَ لِإِدَائِكَ يَمَوْضِعَ إِجَابَةٍ، وَ لِلصَّارِحِ إِلَيْكَ يَمْرَضِدَ إِعَاتَةٍ، وَأَنَّ فِي اللُّهُفِ إِلَى جُودِكَ وَالصَّمَانَ بِعِدَّتِكَ عِوَضًا مِنْ مَنَعِ الْبَاخِلِينَ؛ وَمَمْدُوحَةً عَمَّا فِي أَيْدِي الْمُسْتَأْتِرِينَ، وَأَنَّكَ لِاتَّحْتَجِبَ عَنْ خَلْفِكَ إِلَّا أَنْ تَحُجَّ بِهُمْ الْأَعْمَالُ دُوتَكَ؛ خدایا! من راه های خواهش را به سوی تو باز می یابم و چشمه سارهای امید نزد تو پرآب است و درهای دعا را برای هرکه به درگاہت دعا کند گشوده ای و یاری ات آن را که از تو یاری خواهد فراهم است و می دانم که برای آن که تو را خواند در جایگاه اجابتی و برای فریادکننده ات درصدد فریادرسی هستی و همانا در طمع ورزیدن به بخششست و اعتماد به وعده ات جایگزینی است برای دریغ ورزی بخیلان؛ و گشایشی است از آنچه در دست ثروت اندوزان است، تو از بندگان در پرده نمی روی، جز اینکه کردارشان بین تو و ایشان پرده می افکند.

وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّ أَفْضَلَ زَادِ الرَّاحِلِ إِلَيْكَ عَزْمُ إِرَادَةٍ يَخْتَارُكَ بِهَا وَقَدْ نَاجَاكَ يَعْزِمُ الْإِرَادَةَ قَلْبِي، وَأَسْأَلُكَ يَكُلَّ دَعْوَةَ دَعَاكَ بِهَا رَاحٍ بَلَعْتَهُ أَمَلَهُ، أَوْ صَارِحُ إِلَيْكَ أَعْنَتُ صِرْحَتَهُ، أَوْ مَلْهُوفٌ مَكْرُوبٌ قَرَّجَتْ كَرْبَهُ، أَوْ مُذْتَبِّبٌ خَاطِبٌ عَقَرَتْ لَهْ، أَوْ مُعَافِيٌّ أَمَمْتُ يَعْزِمُكَ عَلَيْهِ، أَوْ قَفِيرٌ أَهْدَيْتَ غِيَاكَ إِلَيْهِ، وَ لِنَيْلِكَ الدَّعْوَةَ عَلَيْكَ حَقٌّ وَعِنْدَكَ مَنَزَلَةٌ إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَأَلِ مُحَمَّدٍ وَقَضَيْتَ حَوَائِجِي حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ وَ هَرَأْبَنَةَ دَانِسْتَمُ كَه بَرْتَرِينَ تَوْشَه كُوج كَنَنْدَه بَه سُوَيْتِ، اِرَادَه نِيرومندی است كه بدان تو را برمی گزیند و با همین اراده نیرومند دلم با تو مناجات کرده و از تو می خواهم هر دعایی را كه تو را به آن خواند امیدواری كه او را به آرزویش رساندی، یا فریادكشی به درگاہت كه به دلدش رسیدی، یا دل سوخته غم زده ای كه اندوهش را زدودی، یا گنه كار خطاكاری كه او را آمرزیدی، یا تندرستی كه نعمت خویش را بر او تمام كردی، یا بی چیزی كه توانگری ات را به او هدیه دادی و چنین دعایی را بر تو حقی است و نزدت مقامی، به حق این دعا بر محمد و خاندان محمد درود فرست و حاجات دنیا و آخرت را برآور.

وَهَذَا رَجَبُ الْمَرْجَبِ الْمُكْرَمِ الَّذِي أَكْرَمْتَنَا بِهِ أَوْلَى أَشْهُرِ الْحُرْمِ أَكْرَمْتَنَا بِهِ مِنْ بَيْنِ الْأَمَمِ، يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ قَسَّأْتُكَ بِهِ وَيَاسْمِيكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْعَظِيمِ، الْأَجَلُ الْأَكْرَمِ الَّذِي خَلَقْتَهُ قَاسْتَفَرَّ فِي ظِلِّكَ فَلَا يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَى غَيْرِكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِي الطَّاهِرِينَ وَتَجْعَلْنَا مِنَ الْعَامِلِينَ فِيهِ بِطَاعَتِكَ، وَالْأَمِلِينَ فِيهِ بِشَفَاعَتِكَ؛ این رجب مكرم است كه ما را به آن گرامی داشتی، نخستین ماه های حرام است كه ما را به خاطر آن از بین ملت ها اكرام نمودی، ای دارای جود و كرم، از تو درخواست می كنیم به حق ماه رجب و به نام بزرگ تر بزرگ تر باشكوه و گرامی تری كه آن را آفریدی پس در سایه ات استفرار یافت و جلوه اش از تو به دیگری نمی رسد، بر محمد و اهل بيت پاكش درود فرستی و ما را در این ماه از عاملین به طاعتت و آرزومندان شفاعتت قرار دهی.

اللَّهُمَّ وَاهِدِنَا إِلَى سِوَاءِ السَّبِيلِ، وَاجْعَلْ مَقِيلَنَا عِنْدَكَ خَيْرَ مَقِيلٍ فِي ظِلِّ ظَلِيلٍ، فَإِنَّكَ حَسْبُنَا وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، وَالسَّلَامُ عَلَيَّ عِبَادِهِ الْمُصْطَفَيْنَ وَصَلَوَاتُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ؛ خدایا! ما را به راه راست هدایت فرما و استراحتگاه ما را در سایه سار همیشگی ات نزد خویش بهترین استراحتگاه قرار ده كه تو ما را بسی و چه نيكو كارگشایی هستی و سلام و درود بر همه بندگان برگزیده اش.

اللَّهُمَّ وَبَارِكْ لَنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا الَّذِي فَضَّلْتَهُ، وَبِكْرَامَتِكَ جَلَّلْتَهُ، وَيَالْمَنْزِلِ الْعَظِيمِ الْأَعْلَى أَنْزَلْتَهُ، صَلِّ عَلَيَّ مَنْ فِيهِ إِلَيَّ عِبَادِكَ أُرْسَلْتَهُ وَيَالْمَحَلِّ الْكَرِيمِ أَخَلَّلْتَهُ؛ خدایا! به ما در این روز بركت ده، روزی كه آن را برتری دادی و به كرامتت بزرگ نمودی و به جایگاه بزرگ و برتر وارد ساختی، بر آن كه در این روز به سوی بندگان فرستادی و او را به مقام با كرامتی برآوردی درود فرست.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ صَلَاةً دَائِمَةً تَكُونُ لَكَ شُكْرًا، وَلَنَا دُخْرًا، وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا، وَأَخْتِمْ لَنَا بِالسَّعَادَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَالِنَا، وَقَدْ قِيلَتْ الْيَسِيرَ مِنْ أَعْمَالِنَا، وَبَلَعْتْنَا بِرَحْمَتِكَ أَفْضَلَ أَمَالِنَا، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَأَلِيهِ وَسَلَّمَ؛ خدایا! بر او درود فرست، درودی همیشگی كه برای تو سپاس و برای ما ذخیره ای باشد و در كارمان آسانی قرار ده و پایان عمرمان را به سعادت و نيكبختی ختم كن، در حالی كه اعمال اندك ما را پذیرفته و با رحمت بی كرامت ما را به برترین آرزوهایمان رسانده باشی كه تو بر هر چیز توانایی و درود و سلام خدا بر محمد و خاندانش باد.

مؤلف گوید: این دعا را حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در آن روزی که آن جناب را به طرف بغداد حرکت دادند، بر زبان جاری کرد و آن روز، روز بیست و هفتم رجب بود و این دعا از دعاهای برگزیده ماه رجب است.